

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

Locațiunea de servicii sau locațiunea muncii, de d-l D. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III*: Merman Spiegel cu Ministerul de finanțe.

Curtea de apel din București, secțiunea I: V. Crăciunescu cu Ministerul de finanțe.

Tribunalul județului Ialomița: S. I. Ursulescu cu soții Paulina și N. Bratu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație*.

LOCAȚIUNEA DE SERVICII SAU LOCAȚIUNEA MUNCEI

(LOCATIO CONDUCTIO OPERARUM)¹⁾

(Comentariul art. 1471 și 1472 din codul civil)

Din capul locului, trebuie să observăm că dispozițiile legii noastre asupra acestei importante materii, sunt cu totul insuficiente, și că locațiunea muncii sau contractul de muncă, după cum se exprimă unii autori²⁾, este aproape nereglementat de codul civil. Va veni de sigur momentul când și legiuitorul nostru, mai puțin preocupat de luptele politice, atât de funeste pentru activitatea noastră,

1) Ne facem o deosebită plăcere de a citi asupra acestei materii studiile foarte interesante a doi tineri de valoare cari, sperăm că, în curând, vor împodobi facultățile noastre juridice; și este o mângâiere sufletească pentru noi, acei cari simțim că ne ducem, că se va găsi cine să ne înlocuiască. Tinerii de cari vorbim sunt d-nii N. Titulescu și G. Plastara. Ambii au, în adevăr, nu numai cunoștințele necesare, dar și vocațiunea fără care nimeni nu poate deveni un bun profesor. A se vedea studiul d-lui N. Titulescu (*Din teoria contractului de muncă*), publicat în *Cr. Judiciar*, No. 34, 35, 46, 48, 51 din 1908, precum și studiul neterminat încă al d-lui G. Plastara (*Contractul de muncă*), publicat în *Dreptul*, No. 35, 36, 38, 40, 46 și 49 din 1908.

2) Vezi Planiol, II, 1826 (ed. 4-a); Plastara, *Dreptul* No. 35 din 1908, pag. 280. Art. 1413 § 4 din codul civil vorbește de *locațiunea muncii*.

se va gândi și la armata de muncitori cari își închiriază brațele cu cari se hrănesc, și cari au și ei dreptul la protecțiunea legii.

Dispozițiile ce se găsesc la noi în unele legi posterioare codului civil, precum este legea asupra servitorilor, asupra minelor, asupra meseriilor, asupra muncii minorilor și femeilor în așezămintele industriale și exploatările miniere, și chiar legea asupra învoelilor agricole din 1907, provocată de ultimele răscoale țărănești, cari ne-au condus la doi pași dela peire, nu sunt suficiente, și muncitorii așteaptă încă alte dispoziții cari să-i garanteze și să-i ocrotească mai bine.

Deocamdată, față cu neputința legilor noastre, trebuie să ne mărginim a interpreta art. 1471 și 1472 din codul civil.

Art. 1471 decide, cu drept cuvânt, că nimeni nu poate pune în serviciul altuia lucrările sau serviciile sale decât pentru o întreprindere determinată și pe un timp mărginit, ceea ce însemnează că întreprinderea trebuie să fie determinată atât în privința obiectului său, cât și mai cu seamă în privința timpului cât trebuie să dureze.

Această dispoziție, care necontestat se aplică la orice locațiune de servicii în genere³⁾, se subînțelegea dela sine și rezultă cu suficiență din art. 1411,

3) S'a decis însă că art. 1471 nu se aplică decât la servitorii propriu ziși, nu însă și la medici, cari s'ar obliga pentru tot timpul vieții lor a îngriji o persoană sau oamenii casei. Cas. fr. Sirey, 39. 1. 663. Această soluțiune este foarte inoelnică, mai ales dacă admitem, după cum vom vedea mai la vale, că contractul dintre un medic și un bolnav este o locație de servicii.

căci a-și închiria serviciile sale pentru veșnicie, ar însemna, după cum foarte bine observă autorii ⁴⁾, a se face sclav sau rob prin convenție, ceea ce libertatea omului nu permite.

«Ar fi straniu, zicea consilierul de Stat, Galli, în expunerea de motive la Corpul legislativ, ca un servitor sau lucrător să se oblighe a presta serviciile sale cât timp va trăi. Condiția de om liber are groază de orice sclăvie ⁵⁾».

Dacă s'ar întâmpla să se încheie un contract cu violarea clauzei cuprinse în art. 1471, un asemenea contract ar fi radical nul sau mai bine zis inexistent, și inexistența lui ar putea fi propusă de toate părțile contractante, prin urmare și de stăpân, pentru că textul suscitât se întemeiază pe o considerație de ordine publică, și anume: pe dorința de a face ca libertatea omului să fie respectată ⁶⁾.

Dispoziția art. 1471 este deci un omagiu adus libertății și demnității omului.

Tot nul ar fi și contractul care ar supune minorii sau femeile la o muncă nepermisă prin legea din 2 Februarie 1906, asupra muncii minorilor și femeilor în așezămintele industriale și stabilimentele miniere ⁷⁾.

Din cele mai sus expuse, rezultă că partea care ar refuză de a executa un asemenea contract, ca și aceea care ar cere nulitatea lui, nu datorește daune celeilalte părți, pentru că ea neputând fi silită a executa un asemenea contract, daunele n'ar fi decât o executare indirectă. Cât pentru cererea

în anulare a contractului, ea nu este decât rezultatul exercițiului unui drept legitim ⁸⁾.

Rămâne însă bine înțeles că dacă un atare contract ar fi executat un timp oarecare, locatarul va avea drept la o despăgubire, pe care judecătorii de fond o vor aprecia, nu în virtutea convenției, care este nulă, ci în virtutea principiului de echitate, care nu permite locatorului de a se înavuți în detrimentul locatarului ⁹⁾.

Dar dacă o persoană nu poate să-și pue serviciile sale pentru totdeauna la dispoziția unei alte persoane, aceasta nu împiedică pe un stăpân, mai ales în vârstă, de a se obligă a păstra în serviciul său pe un servitor în tot timpul vieții sale. O asemenea obligație ar fi perfect validă, pentru că printr'ansa stăpânul nu-și înstrăinează libertatea sa, pe când servitorul sau lucrătorul și-ar înstrăina-o, din contra, dacă s'ar obligă a presta lucrările sau serviciile sale *in perpetuum* ¹⁰⁾.

Legea nedeterminând durata locațiunii de servicii, de aci s'au născut oarecari discuții și îndoeli.

În lipsa unui text de lege în aceasta privință, iată principiile pe cari le aplică atât doctrina cât și jurisprudența :

1° Dacă termenul contractului este determinat, fie prin convenție, fie prin obiceiurile locului, fie în fine, prin natura lucrărilor de executat ¹¹⁾, el va încetă dela sine, la expirarea termenului ¹²⁾, fără ca vreuna din părțile contractante să-l poată desființa

4) Cpr. Planiol, II, 1828 (ed. 4-a); Marcadé, VI, art. 1780, 1781, No. II; Taulier, *Théorie raisonnée du code civil*, VI, p. 299 (ed. din 1847); Baudry et Wahl, II, 2195 (ed. 2-a).

5) Cu toate acestea, art. 624 din codul german admite închirierea serviciilor pe viață (*für die Lebenszeit einer Person*), permițând însă, în asemenea caz, debitorului de a denunța contractul după expirarea termenului de cinci ani. Termenul acestei denunțări (*die Kündigungsfrist*) este de șase luni. Cpr. art. 345 din codul federal al obligațiilor dela 1881 (Elveția).

6) Thiry, IV, 78; Laurent, XXV, 493; Duranton, XVII, 226; Duvergier, *Louage*, II, 286; Guillouard, *Louage*, II, 712; T. Huc, X, 385; Baudry et Wahl, *Louage*, II, 2203; Aubry et Rau, IV, § 372, *ab initio*, p. 513, text și nota 1 (ed. 4-a); Marcadé, VI, art. 1781, 1782, No. II; Pand. fr., v^o *Louage d'ouvrage et d'industrie*, 580 urm.; Taulier, *op. cit.*, VI, pg. 298 urm.; Nacu, III, pg. 363, No. 140. Art. 1371 din codul portughez este expres în această privință. — *Contră*: Arntz, IV, 1202; Troplong, *Louage*, II, 856 urm.; Colmet de Santerre, VII, 230 bis VIII; Larombière, *Oblig.*, I, art. 1133, No. 30. După acești din urmă autori, nulitatea n'ar putea fi propusă decât de locatar, ceea ce este inadmisibil, pentru că, în specie, viciul convenției nu atărnă de consimțământul părților, ci de caracterul ilicit al convenției, care o face inexistentă (art. 966).

7) Cpr. Cas. fr. D. P. 1907. 1. 97.

8) Thiry, IV, 79; Baudry et Wahl, II, 2204; Guillouard, II, 613; Taulier, *op. cit.*, VI, p. 299; C. Lyon, D. P. 66. 2. 165; Sirey, 66. 2. 191.

9) Thiry și Baudry et Wahl, *loco cit.*; Guillouard, II, 713; Troplong, II, 854; Acollas, III, pg. 401; Marcadé, *loco cit.*; Taulier, *op. cit.*, VI, p. 300; Duvergier, *op. cit.*, II, 286; Cas. fr. Sirey, 87. 1. 380; D. P. 88. 1. 296.

10) Thiry, IV, 79; Baudry et Wahl, II, 2201, *in fine*; T. Huc, X, 385, p. 532; Acollas, III, p. 402, nota 1; Marcadé, *loco cit.*; C. Toulouse, Sirey, 93. 2. 209.

11) Este, în adevăr, de principiu că termenul contractului poate fi determinat nu numai în mod expres prin convenție, ci și tacitamente prin obiceiurile locului sau natura lucrărilor. Cpr. art. 620 § 2 codul german. Astfel ar fi, de exemplu, cazul când niște lucrători ar fi fost tocmiți pentru strângerea unei recolte, pentru culesul unei vii, etc. Părțile sunt, în adevăr, presupuse că au contractat, în asemenea caz, în mod tacit, pentru timpul necesar la strângerea recoltei, la culesul viei, etc. Cpr. Thiry, IV, 79; Guillouard, II, 717; Troplong, II, 860; Pand. fr., v^o *Louage d'ouvrage*, 457 urm.; Taulier, *op. cit.*, VI, p. 300, etc.

12) «Locațiunea de servicii (*das Dienstverhältnis*) încetează prin expirarea termenului pentru care a fost încheiată», zice art. 620 § 1 din codul german.

înainte de termen, sub pedeapsă de daune (argument din art. 969 și 1436 § 1 codul civil)¹³), afară de cazul când o parte ar avea motive serioase de reziliere cari, la urma urmei, se apreciază în mod suveran de judecătorii fondului, după dovada făcută de acel care pretinde că le are. Nimic nu poate, în adevăr, să oblige pe servitor a stă în serviciul unui patron care-l bate sau nu-i plătește salariul, ori nu-i dă cele trebuincioase, după cum nimic nu poate obliga pe un stăpân a păstra până la finele contractului pe un servitor necredincios, sau care nu-și îndeplinește datoriile sale.

Contractul va mai putea încă fi desființat *ad nutum*, înainte de expirarea termenului, fără nici un motiv și fără daune, de câte ori el ar cuprinde o clauză care ar permite asemenea desființare, clauză care ar fi perfect validă, în baza principiului libertății convențiilor (art. 969)¹⁴).

În fine, lucrătorii sau servitorii tocmiți cu ziua, pot fi congediați la expirarea zilei, fără nici o înștiințare prealabilă și, în asemenea caz, nu au drept la nici o despăgubire¹⁵).

2° Dacă termenul contractului nu este determinat nici prin convenție¹⁶), nici prin obiceiurile locului, nici, în fine, prin natura lucrărilor de executat, fiecare din părți poate rezilia contractul *ad nutum*, dând congediu celeilalte, observând însă termenele prescrise de obiceiurile locului (art. 1436 § 2) sau prevăzute în convenție¹⁷), fără a fi, în principiu,

13) Thiry, *loc. cit.*; Guillaouard, II, 727; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 514, etc.; Trib. Ilfov, *Dreptul* No. 82 din 1908.

14) Guillaouard, *op. cit.*, II, 717; C. Lyon, D. P. 57. 2. 220; Sirey, 57. 2. 560.

15) Pand. fr. v^o *cit.*, 467; Cas. fr. D. P. 1908. 1. 168 (decizie publicată mai la vale, în acest număr al *Dreptului*, p. 104). Cpr. art. 621 *ab initio* codul german, 1394 codul portughez, 1586 codul spaniol, etc.

16) Din împrejurarea că, într'un contract de locațiune de servicii, se specifică suma retribuției lunare a serviciului, nu rezultă prezumpția că termenul aceluia contract este pe o lună, și că poate fi reînnoit sau desființat la începutul fiecărei luni, ei acest contract urmează a fi privit ca încheiat pe timp nedeterminat. Tib. Ilfov, *Dreptul* No. 82 din 1908.

17) Cpr. Thiry, IV, 79; Baudry et Wahl, II, 2265; Pand. fr. v^o *cit.*, 636; Judecăt. de ocol P.-Neamț, *Dreptul* No. 24 din 1908; Cas. fr. D. P. 78. 1. 378. Dovada că termenele obișnuite de congedii n'au fost observate, incumbă aceluia care invoacă aceste obiceiuri. Baudry et Wahl, II, 2281. Judecătorii, când constată un obicei constant, nu pot să nu-l aplice. Baudry et Wahl, II, 2282. Partea care reziliază contractul fără a notifica celeilalte părți congediul, sau care-l notifică contrar obiceiului locului, este pasibilă de daune-interese. Pand. fr., v^o *cit.*, 632 urm.

obligată a plăti daune, căci, în asemenea caz, dânsa nu face decât a uză de un drept al său. În orice caz, dacă s'ar admite că rezilierea ar putea, în asemenea ipoteză, da loc la daune, aceste daune nu vor fi datorite decât atunci când s'ar dovedi că rezilierea s'a făcut în mod abuziv, fără nici un motiv serios¹⁸), abuz care trebuie dovedit de către reclamant (art. 1169), adică, în genere, de către acel depărtat din serviciu¹⁹), și nu poate fi abuz decât eori servitorul sau lucrătorul a fost congediat din cauza micșorimei capacității sale de muncă, din cauza nedestoiniciei, neglijenței sau relei sale credințe²⁰).

3° Contractul încetând prin inexecutarea obligațiilor uneia din părțile contractante, conform dreptului comun, partea care nu este în culpă va putea cere desființarea lui (art. 1021, 1439 § 2), fie că termenul acestui contract ar fi determinat sau nedeterminat²¹).

De exemplu: servitorul nu-și îndeplinește datoriile sale, este incapabil, neascultător, leneș, obraznic, părăsește serviciul²²), sau este atins de o boală

18) Trib. Ilfov, *Cr. Judiciar* No. 7 din 1906 și *Dreptul* No. 82 din 1908. Cpr. și Trib. Iași, *Dreptul* No. 66 din 1886; Cas. fr. și Judec. ocol. Piatra-Neamț, *Dreptul* No. 24 din 1908, p. 191 și 192. Mai vezi Cas. rom. *Cr. Judiciar* No. 55 din 1908, p. 437; Thiry, IV, 79; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 514 (ed. 4-a). Tot în acest sens eră și jurisprudența franceză înainte de legea din 1890. Art. 1780 fr. (al nostru 1471) a fost însă complectat în Franța printr-o lege din 27 Decembrie 1890 care, între altele, dispune următoarele: «Locațiunea de servicii făcută fără determinare de timp, poate totdeauna să înceteze prin voința uneia din părțile contractante. Cu toate acestea, rezilierea contractului prin voința numai a uneia din ele poate da loc la daune-interese».

19) Baudry et Wahl, II, 2262; Cas. fr. D. P. 1908. 1. 195 și *Dreptul* No. 24 din 1908; Trib. Ilfov, *Dreptul* No. 82 din 1908.—Judecătorii fondului apreciază în mod suveran dacă motivele de reziliere sunt sau nu legitime, Baudry et Wahl, II, 2264. În orice caz, ei trebuie să se pronunțe asupra acestor motive, pentru ca Curtea de casație să-și poată exercita controlul său. Cas. fr. D. P. 1898. 1. 16, 329 și 540; Sirey, 1899, 1. 33 și 508.

20) Cpr. Cas. fr. D. P. 1908. 1. 195 și *Dreptul* No. 24 din 1908 (cu observ. noastră).

21) Locațiunea de servicii, zice art. 626 din codul german, poate fi desființată de fiecare din părți, fără observarea vreunui termen, decât eori există motive grave (*wenn ein wichtiger Grund vorliegt*). Conform: art. 346 codul federal al obligațiilor din 14 Iunie 1881; art. 1376, 1877, 1380, 1381, 1381, 1394 codul portughez, etc.

22) Cpr. art. 1377, 1379 codul portughez.—După art. 12 din legea pentru servitori dela 1892, servitorul nu poate părăsi serviciul fără de a înștiința pe stăpânul său cu 15 zile înainte în comunele urbane, și cu 25 zile înainte în comunele rurale. Stăpânul care congediază pe servitor, înainte de termen și fără motive temeinice, trebuie să plătească acestuia salariul, în orașe, pe timp de 15 zile, iar la țară, pe timp de 25 zile (art. 15 § ultim din legea citată). Cpr. art. 1382 codul portughez. În cât privește cazurile în cari stăpânul poate congedia pe servitor înainte termenului pentru

contagioasă, rușinoasă ori desgustătoare²³⁾; sau stăpânul îl bate ori nu-i plătește salariul, sau nu-i dă cele trebuitoare: casă, hrană, etc.²⁴⁾.

În asemenea cazuri, partea care nu este în culpă va da concediu celeilalte, și partea congediată va fi în drept a se adresa justiției, care nu va acorda sau va acorda daune, după cum motivele de reziliere vor fi sau nu întemeiate.

4° Contractul mai încetează încă prin moartea servitorului sau lucrătorului, căci serviciul său personal făcând obiectul contractului, acest contract trebuie să se stingă când obiectul nu mai există (art. 1485)²⁵⁾.

În cât privește chestiunea de a se ști dacă moartea stăpânului aduce, sau nu, desființarea contractului, chestiunea este controversată.

Iată cum se exprimă în această privință Marcadé (VI, art. 1780, 1681, No. III):

«În cât privește moartea stăpânului, efectul ei nu poate fi indicat într'un mod absolut, căci, după împrejurările fiecărei specii, se va vedea dacă locațiunea a fost sau nu făcută în vederea persoanei stăpânului (*intuitu personae*) și dacă moartea acestui din urmă trebuie, sau nu, să aducă desființarea contractului».

Astfel, moartea stăpânului nu va desființa con-

care l-a angajat, vezi art. 16 din legea menționată și art. 11 urm. din legea asupra muncii minorilor și femeilor în așezăminte industriale și exploatarea miniere delă 26 Februarie 1906. În privința lucrătorilor, vezi art. 30, 31 și 40 din legea pentru organizarea meseriilor delă 5 Martie 1902.

23) Cpr. art. 15 legea pentru servitori din 16 Iunie 1892; art. 11 urm. legea din 22 Februarie 1906, asupra muncii minorilor și femeilor în așezăminte industriale și exploatarea miniere, precum și art. 40 din legea pentru organizarea meseriilor delă 5 Martie 1902.

24) Cpr. art. 13 și 14 din legea menționată delă 22 Februarie 1906, precum și art. 32, 33 și 42 din legea pentru organizarea meseriilor delă 1902. Vezi și art. 1371 din codul portughez. Cpr. Sirey, IV, 79; Marcadé, VI, art. 1780, 1781, No. III; Baudry et Wahl, II, 2219 urm.; Guillaouard, II, 728; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 514-515.— Stăpânul ar putea să rezilieze contractul chiar dacă servitorul său ar părăsi serviciul pentru un motiv legitim, de exemplu, pentru a se căsători, pentru a ajuta pe părinții săi infirmi, pentru a se angaja de bună voe în armată, etc. În caz însă când servitorul ar fi chemat sub drapel, în baza legii asupra recrutării, stăpânul n'ar avea drept la daune. Cp. Pothier, *Louage*, IV, 170, 171; Aubry et Rau, *loco cit.*; Baudry et Wahl, II, 2223; Guillaouard, II, 729; Duvergier, II, 293, 294. Vezi și art. 341 din codul federal al obligațiilor (Elveția). «Dacă lucrătorul este chemat la serviciul militar, zice art. 41 din legea pentru organizarea meseriilor, convențiunea dintre patron și lucrător se reziliază de drept și fără despăgubiri. Dacă lucrătorul este chemat la concentrări, convențiunea nu se reziliază, însă lucrătorul nu are drept la salariu pe timpul cât lipsește».

25) Thiry, IV, 79; Marcadé, *loco cit.*; Guillaouard, II, 731; T. Huc, X, 396; Baudry et Wahl, II, 2218; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 515; Acolas, III, p. 402; Pand. fr., v^o cit., 531.

tractul care are de obiect o întreprindere determinată²⁶⁾.

5° În fine, contractul de locație de servicii mai încetează încă prin imposibilitatea în care s'ar găsi servitorul sau lucrătorul de a-și presta serviciile sale, de exemplu: în caz de boală gravă²⁷⁾.

În asemenea caz însă, el nu datorește daune stăpânului, pentru că nu este în culpă, după cum nici stăpânul nu datorește salariul stipulat, pentru că el nu primește serviciile la care are drept (Cpr. art. 1423).

Cu toate acestea, decâteori va fi vorba de o indispoziție trecătoare a servitorului sau lucrătorului, stăpânul nu poate nici să desființeze contractul, nici să aibă vre-o pretenție contra servitorului²⁸⁾.

Cât pentru falimentul patronului, se decide în genere că el nu este un caz de forță majoră care să aducă rezilierea contractului încheiat de acesta din urmă înainte încetării plăților sale, pentru că acest faliment rezultă din nedibăcia sau incapacitatea patronului. Deci, dacă sindicul nu execută contractul, împiegatul care-și închiriasse serviciile sale patronului, actualmente falit, poate cere rezilierea contractului și daune-interese²⁹⁾.

Lucrătorii nu pot însă cere nici o plată decâteori un accident datorit forței majore i-a împedat de a lucra; când, de exemplu, recolta ce urmă a fi strânsă de pe câmp a perit, sau când starea timpului a împedat munca câmpului. Dacă cazul

26) Taulier, *op. cit.*, IV, p. 302; Colmet de Santerre, VII, 231 bis III. urm.; Pand. fr. v^o cit., 532 urm.— *Contră*: Baudry et Wahl, II, 2218; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 514, după cari contractul ar înceta în todeauna prin moartea patronului, ea și prin cea a servitorului. Cpr. art. 1385 din codul portughez, care dispune că contractul de servicii domestice încetează prin moartea stăpânului sau a servitorului (*por morte do amo ou do servical*).

27) Art. 1384 din codul portughez dispune că, în caz de boală, stăpânul trebuie să îngrijească de servitorul său, dacă el nu se poate îngriji singur sau nu are familie ori mijloace în locul unde el este în serviciu. Cpr. art. 341 § 1 codul federal al obligațiilor.

28) Cpr. Pothier, *op. cit.*, 163; Thiry, IV, 79, p. 74; Taulier, *op. cit.*, VI, p. 31; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 515, text și nota 9; Duvergier, II, 292; Marcadé, *loco cit.*; Pand. fr., v^o cit., 536 urm. Cpr. art. 616 codul german, 1395 codul portughez, art. 341 § 1 codul federal al obligațiilor, etc.

29) Trib. și C. Paris, D. P. 94. 2. 1 (cu nota lui A. Boistel); Sirey, 94. 2. 179; T. Huc, X, 396; Baudry et Wahl, II, 2222.— Vezi însă art. 14, 4° din legea asupra muncii minorilor și femeilor în așezăminte industriale și exploatarea miniere delă 1906, după care elevul sau reprezentantul său poate rezilia contractul, în urma unei denunțări făcută cu 15 zile înainte, dacă patronul este declarat în stare de faliment.

fortuit a împiedicat munca numai în mod parțial, salariul lucrătorilor va fi micșorat în mod proporțional³⁰⁾.

Lucrătorul va avea însă drept la salariul întreg, când el n'ar fi putut munci din cauza culpei stăpânului, când, de exemplu, acesta ar fi tocmit mai mulți lucrători decât trebuiau³¹⁾.

Am terminat cu interpretarea art. 1471 din codul civil. Într'unul din numerile viitoare ale acestui ziar, ne vom ocupa de art. 1472 care, cu toate că constituie o nedreptate strigătoare, n'a dispărut și, după toate probabilitățile, nu va dispărea încă mult timp din codul nostru.

D. ALEXANDRESCO

30) Taulier, *op. cit.*, VI, p. 301, 302; Guillouard, II, 730; Aubry et Rau, IV, § 372, p. 515; Pand. fr., v^o *Louage d'ouvrage et d'industrie*, 543.

31) Pothier, *Louage*, IV, 167; Duvergier, II, 290, p. 337, și autorii *supra* citați. — În privința altor cazuri de forță majoră, cari pot da loc la desființarea contractului, vezi Baudry et Wahl, II, 2224; Pand. fr., v^o *cit.*, 539 urm. și autoritățile citate acolo.

Și fiindcă vorbim de munca câmpului, vom menționa că, după art. 1 lit. c din legea dela 23 Decembre 1907 asupra invoelilor agricole, nu sunt supuse acestei legi, invoelile prin care țaranul se obligă a lucra cu ziua sau cu măsura la următoarele munci agricole: aratul, semănatul, grăpatul, tăvălugitul, prășitul, săpatul, seceratul, cositul, plivitul, culesul, adunatul, treeratul, căratul la fânărie, la arie și la magazie, transportul de cereale la schele și lucrul viilor, sau orice alte lucrări s'ar cere pentru cultura pământului.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA III

Audiența din 15 Septembrie 1908

Președinta d-lui G. P. Petrescu, președinte

Herman Spiegel cu Ministerul de finance

APEL. — NEINDICAREA ÎN PETIȚIUNEA DE APEL A NUMELUI, PROFESIUNEA ȘI DOMICILIUL PĂRȚILOR LITIGANTE. — DACĂ O ASEMENEA LIPSA ATRAGE NULITATEA APELULUI. — ART. 69 ȘI 326 PR. CIVILĂ.

PROCUROR. — INTERESE DE MINORI. — CONTRAVENȚIE. — APEL. — LIPSA PROCURORULUI. — ART. 81 PR. CIVILĂ.

1° Neindicarea numelui, profesiunea și domiciliul părților litigante în petițiunea de apel, nu atrage nulitatea apelului, după cum lipsa unor asemenea arătări atrage nulitatea acțiunii dela prima instanță, întrucât la instanța de apel se poate lua cunoștință de asemenea arătări ale părților din actele aflate la dosar.

2° Prezența procurorului fiind necesară pentru complectarea tribunalului, când sunt interesați în cauză minori, lipsa procurorului atrage casarea hotărârii.

No. 217.— Casată, în urma recursului făcut de Herman Spiegel, personal și ca tutor legal, sentința tribunalului Botoșani, No. 29 din 1908, dată în proces cu Ministerul de finance.

S'au ascultat : d-l avocat M. Gaster, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat C. Marinescu, în combateri; d-l procuror P. Sadoveanu, în concluziuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Greșită interpretare și aplicare a art. 69 și 326 pr. civ. și 79 din legea timbrului și exces de putere.

«Am făcut apel contra procesului-verbal de contravenție încheiat de agenții fiscali și am cerut citarea pârâtului, adică a ministerului, iar pentru termenul de înfățișare s'a citat conform cu legea timbrului administrația financiară de Botoșani.

«Tribunalul, interpretând și aplicând greșit sus zisele texte de lege și prin exces de putere 'mi anulează apelul, pe motiv că nu așa fi indicat în petiția de apel numele și pronumele pârâtului, creind o nulitate ce nu este prevăzută de lege decât pentru acțiunile începătornice de judecată și la cererile de apel, deși aci părțile sunt deja determinate prin procesul-verbal atacat în apel.

«Mai mult încă, în speță se citase conform art 79 din legea timbrului administratorul financiar, așa că nu mai putea axista nici măcar motiv de amânare, necum de anularea apelului».

Având în vedere că din sentința tribunalului Botoșani No. 29 din 1908, ce este supusă recursului, rezultă că, prin procesul-verbal din 26 Noemvrie 1907, încheiat de Leon Turtureanu, controlor fiscal al orașului Botoșani, H. Spiegel, recurentul de azi, a fost condamnat să plătească Statului în calitate de tutor al minorului său fiu Jacques, suma de 840 lei, taxă de înregistrare, pentru averea rămasă dela defuncta Bela Spiegel, mama minorului; asemenea numitul a mai fost condamnat, personal, la o amendă de lei 1680 pentrucă nu a declarat fiseului această moștenire;

Având în vedere că Herman Spiegel, făcând apel, tribunalul i-l a anulat, pe motiv că apelantul, prin petițiunea de apel, nu arată, în conformitate cu art. 326 pr. civ., numele apârâtului, ci numai cere a se cită ministerul, fără a indica anume care minister;

Considerând că prin art. 326 pr. civ. legiuitorul n'a prescris nulitatea apelului pentru lipsa de arătare a numelui, profesiunii și domiciliului părților litigante, după cum a prescris prin articolul 69 procedura civ. nulitatea acțiunii dela prima instanță, pentru asemenea lipsă de arătare de nume, profesiune și domiciliu al părților, explicându-se ușor o asemenea deosebire de dispozițiune a legii prin împrejurarea că la instanța de apel se poate lua cunoștință de asemenea nume, procesiune și domiciliu ale părților din actele aflate la dosar și astfel judecătorii în apel nu pot să înlătureze înțelesul citatului art. 326 și să aplice nulitatea prescrisă de art. 69 pr. civ., pentru nearătarea părților, prin suplica de apel, dacă prin actele din dosar s'au putut cunoaște acele părți;

Considerând că, în specie, deși prin suplica de apel nu s'a arătat, ca parte pârâtă, administrația financiară din Botoșani, totuș se stabilește în fapt, că acea administrație a fost citată la judecată ca pârâtă în apel, după cum prescrie art. 79 din legea timbrului, și după cum trebuia să se urmeze legalmente acea judecată;

Considerând dar, că în asemenea circumstanțe nu eră de loc caz de a se anulă apelul, întrucât lipsa de arătare a părții intimată în suplica de apel n'a împiedicat chemarea regulată a părților la judecată, ceea ce eră suficient, după sus citatul art. 326 pr civ. că, prin urmare, tribunalul a făcut o greșită aplicațiune a art. 69 și 326 pr. civ., și astfel motivul de casare este întemeiat.

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 81 pr. civilă.

«Deși în procesul-verbal de contravențiune este vorba de averea

minorului meu fiu, totuși la judecata apelului nu a luat parte și Ministerul public, cum cere art. 81 pr. civilă, așa că hotărîrea e casabilă».

Considerând că față cu dispozițiunile art. 81 pr. civ., oricâteori sunt minori interesați într'o cauză, prezența ministerului public este neapărată, pentru regulata compunere a instanței;

Considerând pe de altă parte, că prin facerea unui apel, se deduce în discuțiune înaintea instanței de apel cauza în întregul ei;

Că, în speță, prin procesul-verbal apelat, recurentul fiind condamnat atât personal cât și ca tutor a minorului său fiu, este evident că în apel prezența ministerului public eră necesară pentru complectarea tribunalului; că, deci, lipsa procurorului atrage casarea hotărîrii;

Că, așa fiind, și acest al doilea motiv este întemeiat. Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 23 Ianuarie 1909

Președința d-lui G. Flaișlen, consilier

V. Crăciunescu cu Ministerul de finance

BREVET DE BĂUTURI SPIRTOASE. — ATRIBUȚIUNILE PUTERII ADMINISTRATIVE. — RIDICAREA ACESTUI BREVET. — ORDONANȚĂ. — DACĂ POATE FI REFORMATĂ DE AUTORITĂȚILE JUDECĂTOREȘTI. — PRINCIPIUL SEPARAȚIUNII PUTERILOR.

Potrivit principiului separațiunii puterilor în Stat, fiecare din puteri neputând avea dreptul a decide definitiv decât în afacerile de competența sa, fără amestecul celorlalte puteri, urmează că autoritatea judecătorească nu poate statua asupra unei cereri prin care s'ar tinde la reformarea ordonanței Ministerului de finance, în urma căreia s'ar retrage unei persoane brevetul de debitant de băuturi spirtoase.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Vasile Crăciunescu, contra hotărârei tribunalului Ilfov secția III, cu No. 600 din 1908:

Având în vedere că prin acțiunea sa, așa cum a fost susținută în apel, Crăciunescu cere a-i se recunoaște pe temeiul legii din 1873, că are dreptul la brevet de debitant de băuturi spirtoase;

Având în vedere că ministerul de finanțe obiectează, întemeindu-se pe principiul separațiunii puterilor, că instanțele judecătorești sunt necompetente a cercetă dacă cu s'au fără drept i s'a retras de către minister brevetul ce avea apelantul;

Având în vedere că prin cererea sa, Crăciunescu tinde indirect la reformarea ordonanței ministerului de finanțe, care constatând că apelantul fusese condamnat la o pedeapsă corecțională pentru furt, i-a retras beretul ce avea pentru exercitarea profesiunii sale de comerciant de băuturi spirtoase;

Considerând că principiul separațiunii puterilor în Stat nu poate avea alt înțeles decât ca fiecare din puterile din Stat, să aibă dreptul a decide definitiv, în afacerile

de competența sa fără amestecul celorlalte puteri, în speță trebuie recunoscut ministerului de finanțe, dreptul a dovedi dacă este sau nu loc a se liberă apelantului brevetul ce pretinde că are dreptul, fără nici un amestec posibil al justiției, care numai dacă sesizată de o cerere de daune și fără a putea anulă decizia ministerului, vâ avea căderea a examina dacă cu drept sau fără drept s'a retras apelantului brevetul său;

Considerând că, așa fiind, pe cât timp apelantul nu cere daune-interese pentru vreo călcare a unui drept al său, instanțele judecătorești nu pot statua asupra pretențiunii sale, fără un amestec din partele în atribuțiunile puterii administrative, cu atât mai mult, cu cât cererea apelantului nu poate avea alt scop decât a-i se recunoaște implicit dreptul de a exercita profesiunea sa de comerciant de băuturi spirtoase, în contra celor decise de ministerul de finanțe.

Pentru aceste motive, în majoritate, respinge.

Semnați: I. Stambulescu, M. Vidrașcu, St. Miculescu.

Opiniune

Asupra apelului făcut de Vasile Crăciunescu în contra sentinței tribunalului Ilfov secția III cu No. 600 din 4 Noembrie 1908, prin care i s'a respins ca nedovedită acțiunea intentată în contra ministerului de finanțe;

Având în vedere că Vasile Crăciunescu prin acțiunea sa, astfel cum a fost modificată în instanța de apel, cere ca să i se recunoască față de ministerul de finanțe, că are dreptul la brevet pentru comerțul de băuturi spirtoase, în conformitate cu legea anterioară aceleia din 22 Martie 1908;

Având în vedere că, în fapt, este cert că pe baza brevetului liberat de prefectura poliției capitalei cu No. 172 din 1903. Vasile Crăciunescu a exercitat neîntrerupt comerțul de băuturi spirtoase dela 22 Iulie 1903 plătind regulat taxa de licență până la zi, după cum se constată din certificatul percepției circumscripția 2 București No. 6674 dln 30 Octombrie 1908; că intervenind noua lege din 22 Martie 1908 pentru modificarea legii licențelor, care pune debitantilor obligațiunea de a cere liberarea sau preschimbarea de brevete sub pedeapsă de a li se închide stabilimentul, Vasile Crăciunescu cere ministerului de finanțe liberarea brevetului; iar ministerul, după ce ordonă facerea și liberarea lui, îl retrage apoi, pe motiv că Vasile Crăciunescu a fost condamnat în anul 1897 pentru furt, la 10 luni închisoare, și că legea nouă a licențelor, în art. 3, isbește de incapacitatea de a dobândi brevet pe acei condamnați pentru anume delict corecționale, printre cari figurează și delictul de furt;

Având în vedere că Vasile Crăciunescu în sprijinul acțiunii sale susține că legea din 22 Martie 1908, nu se aplică debitantilor cari exercitau comerțul mai înainte de promulgarea ei, că nu are efect retroactiv;

Având în vedere că, în contra acestei acțiuni, ministerul

de finanțe ridică finea de neprimire trasă din incompetința instanțelor ordinare de a judeca o asemenea acțiune bazată pe principiul separațiunii puterilor;

Considerând, pe de o parte, că ministerul de finanțe a retras brevetul lui Vasile Crăciunescu, nu în exercițiul unei facultăți ce-i-ar conferi legea, ci pe temeiul interpretării și aplicării unei legi, aceea asupra licențelor; iar pe de altă parte, Vasile Crăciunescu prin acțiunea sa, astfel cum a susținut-o în apel, nu cere să se anuleze deciziunea ministerială, prin care i s'a retras brevetul, ci cere ca față de ministerul de finanțe, să i se recunoască că are dreptul la brevet pentru comerțul de băuturi spirtoase pe temeiul legii anterioare aceleia din 1908, care nu prevede incapacitatea rezultând dintr'o condamnare pentru delictul de furt, întru cât legea nouă nu are efect retroactiv și nu poate atinge un drept câștigat, rezervându-și dreptul ca, în cazul când și după deciziunea Curței, ministerul ar refuza să-i libereze brevetul să-l acționeze atunci în daune-interese;

Considerând că acțiunea lui Vasile Crăciunescu având un asemenea obiect, și punând în discuțiune efectul unei legi din punctul de vedere al timpului în care ea se aplică, principiul separațiunii puterilor nu-și găsește aplicațiunea și instanțele ordinare sunt competente de a statua asupra diferendului ivit între apelant și ministerul de finanțe;

Că astfel fiind, finea de neprimire invocată de ministerul de finanțe, nu este întemeiată și urmează a fi respinsă;

Considerând, în fond, că legea din 22 Martie 1908, nu are efect retroactiv; că aceasta rezultă atât din art. 3 din această lege, care dispune că nu pot dobândi brevetul cei condamnați la o pedeapsă criminală pentru anume delict, ceea ce implică că legea dispune pentru viitor, iar nu pentru trecut, cât și din ordinul circular al ministerului de finanțe în care se zice că «debitanților cari exercită comerțul mai dinainte de 1 Aprilie 1904, nu li se cere să aibă, pentru exercitarea comerțului, autorizațiile camerei de comerț, de oarece legea licențelor din nainte de 1904 nu prevede aceste condițiuni pentru obținerea brevetelor;

Considerând că Vasile Crăciunescu obținuse brevetul înainte de legea din 1908; că dar această lege nu poate să atingă un drept ce câștigase;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite apelul.

Semnați: G. Flaișlen, Oscar N. Nicolescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IALOMIȚA

Audiența dela 20 Iunie 1908

Președinta d-lui I. Dimancea, președinte

S. I. Ursulescu cu soții Paulina și N. Brațu

IMOBIL DOTAL.— VENITURI.— INALIENABILITATE.— DACĂ POT FI URMĂRITE DUPĂ SEPARAȚIA DE PATRIMONIU.— PORȚIUNE CARE EXCEDE SARCINELE CĂSĂTORIEI.— ART. 1248 CODUL CIVIL.

Dacă veniturile bunurilor dotale au ca și fondul

caracterul inalienabilității, în limita sarcinilor căsătoriei, și nu pot fi urmărite după desfacerea căsătoriei pentru datorii contractate în timpul căsătoriei, ele nu se pot urmări nici în timpul căsătoriei și nici chiar după separația de patrimonii, căci sarcinile căsătoriei și obligațiunile femeii de a contribui la ele cu avutul său, subsistă. Ceeace se poate urmări este numai porțiunea ce rămâne după deducerea sumei necesară acoperirii sarcinilor căsătoriei, și aceasta este o chestiune de fapt și de apreciere a judecătorilor.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de S. I. Ursulescu de a se sechestra veniturile averii dotale a debitorilor soții Paulina și N. Brațu și validarea acestui sechestr;

Având în vedere că debitorii soții Brațu recunoscând că sunt datori lui S. I. Ursulescu suma de 9953 lei, 65 bani, la cât sunt condamnați prin sentință judecătorească, se opun la sechestrarea veniturilor dotale, care consistă din arenda moșiei dotale Balaciu din județul Ialomița și cer invalidarea sechestrului, pe motiv că, veniturile averii dotale nu se pot urmări nici de creditorii femeii, nici de ai bărbatului, în timpul căsătoriei, sau după separația de patrimonii, în tot cazul, admitându-se o asemenea urmărire, ea trebuie îndreptată numai asupra prisosului dacă ar fi, deducându-se suma necesară pentru acoperirea sarcinilor căsătoriei; că, din venitul averii dotale în sumă de 29.200 lei, de oarece din arenda de 30.200 lei se scade anual câte 1000 lei pentru plata avansului făcut de arendaș, deducând sumele necesare pentru acoperirea sarcinilor căsătoriei și anume: 17000 lei ratele creditului rural, 4514 lei și 90 bani dări către Stat ale moșiei dotale, 2600 lei chiria caselor în care locuiesc ei, soții Brațu, și 5000 lei pe care sunt obligați a-și servi anual ficei lor d-na locotenent Negură, ca venit al averii dotale, conform actului de dotă, în total suma de 30114 lei și 90 bani, nu numai că nu rămâne un prisos, care să poată fi urmărit, dar încă nu se ajunge, nu rămâne pentru cele necesare traiului zilnic;

Având în vedere că S. Ursulescu, în susținerea cererii sale de validarea sechestrului invoacă că veniturile averii dotale se pot urmări, de oarece sunt fructele pe care bărbatul în timpul căsătoriei le percepe ca uzufructuar al averii dotale și dispune de ele cum voește, căci bărbatul având administrația averii dotale, veniturile acelei averii cad în stăpânirea sa și numai când s'ar vede că nu administrează bine, că întrebuințează veniturile altfel decât la sarcinile căsătoriei, femeia are dreptul să-i ia administrația din mână prin separația de patrimonii; că, femeia odată cu separația de patrimonii capătă întreaga administrația a averii dotale, poate dispune de venituri și le poate angaja cum voește, fie chiar în împrumuturi găsite trebuincioase; că, în tot cazul, veniturile averii dotale în atât pot fi scoase din urmărire cât nu dau un excedent, deducându-se sarcinile căsătoriei; că, dacă dau excedent, acel excedent poate fi urmărit, că, în speță, ambii soții Brațu separați de bunuri, s'au împrumutat dela dânsul, Ursulescu, și s'au obligat a-l achita, deci urmează a face față obligațiunilor lor; că, deducându-se sumele necesare pentru acoperirea sarcinilor căsătoriei socotite la suma de lei 25114, 90 bani din veniturile averii dotale în sumă de 30200 lei, mai rămâne un rest de

5085 lei și 10 bani, care cu timpul când ratele Creditului rural vor ajunge la curent se va mări, că dar este locul a se menține sechestrul, a se numi un administrator al veniturilor dotale și astfel, validându-se sechestrul, să fie obligați debitorii Brațu și la plata cheltuielilor de judecată pe care le lasă la aprecierea tribunalului;

Având în vedere că debitorii, soții Brațu, prin contractul de căsătorie, au adoptat regimul dotal, cu stipulațiunea că chiar dacă s'ar vinde imobilul, moșia Balaciu constituită dotă, banii să fie întrebuințați la cumpărarea altui imobil, deci bărbatului nu i-se dă alt drept decât acela recunoscut de lege, ca administrator al averii dotale;

Având în vedere că, odată ce soții au adoptat acest regim, bunul dotal nu poate fi înstrăinat în timpul căsătoriei, potrivit dispozițiilor art. 1248 codul civil, nici de bărbat, nici de femeie, nici de amândoi împreună, decât în cazurile prevăzute de lege, art. 1249, 1250, 1252, 1253 și 1254 codul civil;

Având în vedere că dota este constituită în vederea căsătoriei și pentru susținerea sarcinilor care decurg din ea;

Că, inalienabilitatea bunului dotal este prescrisă în favoarea femeii nu numai pentru a o pune la adăpostul ademenirii, influenței bărbatului, când este vorba de atingerea averii dotale și a face ca această avere la desfacerea căsătoriei, să revină neștirbită celor în drept, dar încă de a nu valida obligațiunile pe care femeia le-ar lua în timpul incapacității sale;

Având în vedere că averea dotală consistând din nuda proprietate și venit, se înțelege prin avere dotală, care trebuie redată la restituire, întreaga avere, adică atât nuda proprietate cât și fructele ei, căci altfel, dacă ar fi ca venitul să dispară și să se dea numai fondul dotal, scopul legii nu ar fi atins decât în parte, de oarece femeia la desfacerea căsătoriei ar putea avea cu înlesnire compromisă data sa și veniturile ei din cauza împrumuturilor contractate în timpul căsătoriei sale și astfel, pe o cale piezișă, s'ar valida înstrăinarea făcută în timpul căsătoriei, când o asemenea înstrăinare este formal oprită de lege, ceea ce ar face ca întreaga economie a regimului dotal să fie răsturnată;

Având în vedere că dacă este adevărat că veniturile averii dotale nu se pot urmări după desfacerea căsătoriei pentru datorii contractate în timpul căsătoriei de femeie sau de bărbat, sau de amândoi împreună, cu atât mai mare cuvânt aceste venituri nu se pot urmări în timpul căsătoriei și chiar după separația de patrimonii, căci sarcinile căsătoriei și obligațiunile femeii de a contribui la ele cu avutul său subsistă;

Că, a admite că în acest timp veniturile averii dotale se pot urmări pentru asemenea datorii, este pe lângă celelalte motive arătate mai sus, a distruge această legătură, lăsând să pătrundă lipsa, mizeria, discordia între soți și chiar a lovi în existența copiilor ieșiți din căsătorie, este dar a merge în contra voinței manifeste a legiuitorului de a încuraja și ocroti căsătoria;

Că, nu se poate obiecta că interpretarea aceasta de inalienabilitate a veniturilor dotale este a încuraja răul exemplu, spoliatarea creditorilor din partea debitorilor dotali, căci creditorii de bunăvoia lor, nici chiar încurajați de lege și cunoscând că soții supuși regimului dotal, plin de rigori ocrotitoare, sunt lipsiți de alt venit, au primit cu acest rizic să contracteze împrumutul, care de multe ori și foarte adesea ori se vede făcut în condițiuni cu totul oneroase;

Având în vedere că singurul punct asupra căruia se poate opri discuțiunea este numai dacă veniturile dotale

sunt în întregul lor inseizabile, sau numai până la concurența sumei necesare a acoperi sarcinile căsătoriei;

Că, excedentul veniturilor averii dotale, ducându-se suma necesară acoperirii sarcinilor căsătoriei, se poate urmări, este soluțiunea dată din un sentiment de echitate, bazat pe principiul că nimeni nu se poate înavuți în paguba altuia, pentru ca creditorii înșelați, poate, în buna lor credință, că fac o faptă bună venind în ajutorul soților dotali într'un moment de jenă să nu fie expuși a pierde tot avutul lor;

Având în vedere că, în speță, venitul averii dotale a soților Brațu este de 30200 lei, arenda moșiei Balaciu, din care arendașul oprește anual 1000 lei pentru acoperirea avansului făcut în sumă de 15.000 lei, rămâne dar arenda de 29.200 lei; din această sumă trebuie să se scază ratele creditului rural în suma de 17.000 lei, 4514 lei, 90 bani, dări către Stat ale moșiei dotale și 2600 lei chiria caselor în care locuiesc debitorii Brațu, creanțe recunoscute de însuși creditorul urmăritor ca fiind a se scădea, rămâne suma de 5085 lei 10 bani, suma care chiar dacă ar fi a nu se cădea din ea suma de 5000 lei, după cum pretinde creditorul Ursulescu, cât soții Brațu sunt obligați a servi anual ficei lor, d-na locotenent Negură, conform actului dotal investit cu toate formele legale, încă nu ar fi, nu este îndestulătoare traiului, acoperirii celorlalte sarcini ale căsătoriei, avându-se în vedere pozițiunea socială a soților Brațu și lipsa unui alt venit și a unei ocupațiuni rentabile a debitorului Brațu;

Că, dar, excedent al venitului dotal ne fiind, nu poate fi venit de urmărit, și astfel, sechestrul înființat de creditorul S. I. Ursulescu pe venitul averii dotale a soților Brațu nu și are rațiunea de a fi și prin consecință cată a se invalida;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte I. Dimancea, invalidează urmărirea, etc. 1).

Semnați: I. Dimancea, E. Mărculescu.

1) Această sentință a fost confirmată de Curtea de apel din București secția I prin decizia din 9 Ianuarie 1909, care a adoptat faptele și motivele din hotărârea primilor judecători.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE CASAȚIUNE DIN FRANȚA

18 Decembrie 1908

LOCAȚIUNE DE SERVICIU. — TERMEN LIMITAT. — CONGEDIU. — LUCRĂTOR TOCMIT CU ZIUA. — DAUNE-INTERESE. — ART. 1780 COD. FR. (1471 COD. CIV. ROMÂN).

Patronul nu poate fi condamnat la daune către lucrătorul pe care el l-a congediat fără nici o înștiințare prelabilă, atunci când acest lucrător eră tocmnit cu ziua.

(Din D. P. 1008. 1. 168).

Observație. — Angajamentul cu ziua este un angajament cu termen fix, care poate fi reînnoit fie în mod expres, fie tacitamente. Vezi Pand. fr., v^o *Louage d'ouvrage et d'industrie*, 464, și autoritățile citate acolo

Lucrătorii tocmiți cu ziua n'au drept la nici o despăgubire când sunt concediați la expirarea zilei, fără nici o înștiințare prelabilă. Pand. fr., v^o *cit.*, 467 și deciziile citate acolo. «Dacă salariul este fixat cu ziua, zice art. 621, *ab initio* din codul german, denunțarea contractului poate să aibă loc în fie care zi pentru ziua următoare. — *Ist die Vergütung nach Tagen bemessen, so ist die Kündigung an jedem Tage für den folgenden Tag zulässig.*»